

Festa de Sant Sebastià / El Vot del Poble

Súria

Ubicació

Comarca: Bages
Emplaçament Per tot el poble

Coordenades:

Latitud: 41.830986531907
Longitud: 1.7542792655874
UTM Est (X): 396559
UTM Nord (Y): 4631762

Classificació

Número de fitxa 08274 - 94
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Manifestació festiva
Estil / època: Contemporani
Segle XIX-XX
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: És la festa més important de l'hivern a Súria.
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Lúdic
Titularitat Pública

Fitxes associades:

[Monument al centenari del Vot del Poble](#)

Autoria de la fitxa ARQUEOCIÈNCIA- J.M. Huélamo

Data de registre de la fitxa: dj., 20/01/2000 - 01:00

Autoria de la darrera revisió: Marta Lloret Blackburn-Antequem, S.L.

Data de la darrera revisió: dv., 08/10/2021 - 18:00

Descripció

Un fet destacat en la història de Súria és l'epidèmia de còlera de l'any 1885, especialment per la seva importància simbòlica, ja que ha quedat fixada en la memòria popular. Va morir prop del 10% de la població. Aquest episodi va ser l'origen del Vot de poble en honor de Sant Sebastià, que encara es celebra. Els fets han passat a formar part de la memòria col·lectiva dels suriencs per la seva gran força simbòlica, ja que es relacionen amb la mort i la supervivència com a col·lectivitat (PIÑERO, TOMASA, 1998).

Amb la festa de Sant Sebastià s'inicia el cicle festiu a Súria i s'ha convertit en una Festa Major d'hivern, amb clar predomini d'actes culturals i festius. Els actes de l'any 2000 van durar des del dissabte 15 de gener fins el diumenge 23 de gener. El programa va incloure en l'àmbit d'esport una "Tirada esportiva internacional en armes neumàtiques" i els "Jocs d'atletisme escolar", en l'àmbit de la cultura dues exposicions: "Imatges d'un riu industrial, el Cardener de Callús a Cardona", amb la presentació del llibre del mateix títol i "Obres de l'Associació d'Artistes de Súria", dues conferències sobre "el Maquis" i "Súria a l'Aconcagua 2001", un concert i la representació d'una obra de teatre. En l'àmbit de l'animació al carrer, va haver-hi (el mateix dia de Sant Sebastià) una galejada a càrrec dels trabucaires del Tro Gros, la instal·lació d'un "Juguimòbil" a la plaça de Sant Joan i un "Cercavila" amb elements folklòrics locals i el grup Xarop de Canya.

En l'àmbit religiós es fa una celebració eucarística concelebrada i cantada, durant la qual es renova el Vot del Poble. El mateix dia de Sant Sebastià es va demanar al veïnat que possessin senyeres als balcons. A més, s'edita un programa d'actes, a l'igual que tots els anys.

D'aleshores ençà cada mes de gener, es celebra aquest vot. Sant Sebastià, que per cert, també era el patró del Montepio, celebrant la primera festa l'any 1913. Els anys 1925 i 1926 no va haver-hi festa de Sant Sebastià, perquè el primer any es va cremar la fàbrica vella i el segon, la Junta del Montepio va dir que no havia tingut temps d'organitzar-la. Els primers anys la festa del Montepio constava d'una celebració religiosa al matí i una vetllada teatral per la tarda (REGUANT, 1997). El 20 de gener de 1932 es va declarar la vaga general revolucionària a tota la conca del Llobregat i Cardener. A Súria no es va treballar, però no perquè fos vaga sinó perquè era la festivitat de Sant Sebastià (REGUANT, 1997), per la qual cosa, la vaga general revolucionària començava a Súria, un cop acabada la festa de Sant Sebastià, el dia 21 de gener de 1932. L'any 1942 amb donatius i una aportació de l'Ajuntament es va adquirir una nova imatge de Sant Sebastià, de l'escultor J. Maria Camps i Arnau, autor de la imatge de Sant Cristòfol situada a l'església. Aquest any també es canten per primer cop els goigs compostats per Mn. Antoni Malats, vicari de Súria entre 1923 i 1927 (REGUANT, 1997). A més de la celebració religiosa es porten a terme, cada cop més, actes de caràcter cultural i cívic. Així, fa uns anys es va aprofitar la festivitat per fer coincidir la proclamació de les pubilles locals amb una curiosa representació d'exaltació de la dona catalana, homenatjant diverses dones famoses, com la Mercè Rodoreda, Lola Anglada, Àngels Garriga, etc." (REGUANT, 1988).

Una altra activitat feta fa uns anys va consistir en l'organització d'un muntatge teatral popular ("Pell de poble") sobre aquest episodi de la història de Súria, amb guió d'Agustí Soler i Mas. La representació es va fer utilitzant el mateix Poble Vell com a escenari, amb gran èxit de públic i de participació. (PIÑERO, TOMASA, 1998). A l'any 1985, i amb motiu del centenari, es va col·locar una escultura al costat del pont que uneix el barri de Salipota amb el Raval Nou.

Història

Els fets històrics en que va tenir origen aquest vot son els següents: des del 5 de setembre fins el 21 d'octubre de 1885 tingué lloc una forta epidèmia de còlera que va assolar Súria amb el resultat de més de vuitanta morts, en aquest espai de temps. El dia 10 de setembre es va produir la primera defunció, Anton Farriols i Ribolleda.

Després de sis morts, el dia 13 l'Ajuntament va destinar 804 pessetes per auxiliar els malalts pobres. No fou fins al dia 30 en què es formà una comissió amb el rector, Jaume Soler, l'alcalde, Joan Santamaría i el jutge, Pau Bransuela, per distribuir el socors als necessitats. També ordenaren, com a mesura higiènica, que es traguessin de dins la vila els porcs i acordaren destinar grans quantitats de sofre per desinfectar les cases i els carrers. Ja havien mort 53 persones.

Al costat de les tres primeres autoritats, es nomenà una junta per recollir i administrar les almoines donades en auxili dels malalts. Aquesta junta era formada per Ignasi Guilà, paleta, Josep Giró, muntador; Maria Pujol, vídua de Francesc Cuadrench, hostaler; Ramon Sañas, sastre; Teresa Simón, vídua de Celdoni Mateu, espardenyer; Josep Guillemí, Francesc Fàbrega, Tomàs Castelló, Cristòfol Torras i Joan Canudas.

El dia 4 d'octubre, quan els morts ja eren 66, visità la vila el governador A. González Solesio, juntament amb el president de la Diputació, Manuel Planas i Casals i els diputats provincials Rosselló, Mascaró i Tort i Martorell, així com el diputat a Madrid, Rocafort. El dia 11 d'octubre el còlera no minvava, però en sessió celebrada a l'ajuntament s'acordà donar el nom de A. González Solesio al carrer que el governador visità primer i el de Diputació al de les primeres cases visitades pels diputats provincials. També es va acordar la instal·lació d'una làpida a la casa consistorial que perpetués l'agraïment de Súria per aquestes actuacions. Aquesta placa roman actualment a l'escala de l'Ajuntament i diu "Súria reconocida al socorro dispensado por S.E.D.A. González Solesio y por los S.S. Rocafort, Planas, Roselló, Mascaró y Tort y Martorell durante el cólera de 1885, levanta este testimonio de gratitud".

Quan els morts sumaven ja 76, la Diputació envià per ajudar l'únic metge del poble, Domènec Quinquer, 5 infermeres i 5 infermers, 2000 pessetes i un altre metge, Frederic Monforte, substituït pocs dies més tard per Joan Mutgé. Les últimes defuncions es produïren el dia 21 d'octubre.

En total, les defuncions de 1885 van ser 153, més del doble de la mortalitat habitual. Davant la gran magnitud de l'epidèmia, tot el poble es mobilitzà donant i creant ajuts. Destacaren especialment Bonaventura Jover, amo de cal Jover, fàbrica successora de "La Gelidense"; Ignasi Abadal i Cots, arrendatari de la fàbrica fundada per Pius Muncunill; Ramon Giró i Jordana, teixidor; l'amo del mas can Torras; Joan Canudas i Basora, amo de la masia de Salipota i l'amo del mas de cal Fàbrega. La seva tasca reeixí, ja que un cop acabada l'epidèmia sobraren 120 duros que foren distribuïts entre les famílies de malalts pobres. Des del dia que es presentà el còlera a la vila es van fer pregàries públiques, celebrant-se ofici diari amb exposició del Santíssim.

El 20 de setembre, diumenge, en solemne processó s'anà a buscar la imatge de Sant Salvador dipositant-la a l'església parroquial, on va predicar el rector demanant a tots els assistents fessin vot de celebrar perpètuament la festa de Sant Sebastià si Deu els lliurava de la malaltia. En aquell acte van estar presents totes les autoritats i veïns, excepte els malalts i els seus vetlladors. A partir d'aquesta promesa, Súria venera cada any el "vot del poble" per sant Sebastià i celebra festa el dia 20 de gener (FULLA DOMINICAL, 1922).

Bibliografia

FULLA DOMINICAL (1922) Fulla dominical de Sant Cristofol de Súria. Número extraordinari dedicat a commemorar la festivitat de Sant Sebastià tan venerat per la cristiana vila de Súria, Núm. 3 bis, any II, Súria.

PIÑERO, Jordi, TOMASA, Eudald (1998) Pla Director del Poble Vell de Súria. Ajuntament de Súria. Transversal Produccions Culturals. Assessorament de Jordi Padró. Diputació de Barcelona. Servei de Recursos Culturals. Àrea de Cultura. Oficina de Patrimoni Cultural

REGUANT i AGUT, Josep (1988) "Súria", Història de les comarques de Catalunya. Bages". Volum II, pp. 475-502, Manresa, Edicions Parcir, Edicions selectes.

REGUANT i AGUT, Josep (1997) Súria. Història en imatges 1894-1975. Col·lecció "Fotografia històrica", núm. 4. Manresa: Angle Editorial, Centre d'Estudis del Bages.

Enllaços d'interès:

[20 de gener: La festa major d'Hivern de Súria commemora la lluita contra el còl...](#)

